

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
„Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 08 лютого 1995 р. № 100”

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проекту акта	Пояснення змін
Постанова Кабінету Міністрів України від 08 лютого 1995 р. № 100 „Про затвердження Порядку обчислення середньої заробітної плати”		
2. Установити, що чинність цієї постанови поширюється на підприємства, установи і організації усіх форм власності. Роз'яснення з питань обчислення середньої заробітної плати в усіх випадках її збереження надаються Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, а у разі коли виплати за середньою заробітною платою провадяться з бюджету або громадських фондів споживання, - за участю Міністерства фінансів і відповідних фондів.	2. Установити, що чинність цієї постанови поширюється на підприємства, установи і організації незалежно від форми власності, а також на фізичних осіб – підприємців та фізичних осіб, які в межах трудових відносин використовують працю найманих працівників. Роз'яснення з питань обчислення середньої заробітної плати в усіх випадках її збереження надаються Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, а у разі коли виплати за середньою заробітною платою провадяться з бюджету або громадських фондів споживання, - за участю Міністерства фінансів і відповідних фондів.	Пунктом 2 Постанови передбачено, що її чинність поширюється на підприємства, установи і організації усіх форм власності. Водночас залишає поза увагою фізичних осіб – підприємців та фізичних осіб, які також використовують працю найманих працівників, укладаючи трудові договори.
„Порядок обчислення середньої заробітної плати”		
1. Цей Порядок обчислення середньої заробітної плати застосовується у випадках: а) надання працівникам щорічної відпустки, додаткових відпусток у зв'язку з навчанням,	1. Цей Порядок обчислення середньої заробітної плати застосовується у випадках: а) надання працівникам усіх видів відпусток, передбачених законодавством	Пункт 1 Порядку не містить повного переліку видів відпусток, на які мають право працівники відповідно до Закону <u>а” та</u>

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200](#)

Підписувач [Петрашко Ігор Ростиславович](#)

Дійсний з [30.03.2020 0:00](#) по [30.03.2022 0:00](#)

Мінекономіки

3503-02/68439-01 від 16.11.2020

18:28:42

дітей, або виплати їм компенсації за невикористані відпустки; б) надання працівникам творчої відпустки; ж) службових відряджень; з) вимушеного прогулу;	пологами) (далі – відпустка), або виплати їм компенсації за невикористані відпустки; Виключити ж) службових відряджень (крім службових відряджень державних службовців); з) вимушеного прогулу та за час затримки виконання рішення суду;	Кодексу законів про працю України. Спрощення застосування положень Порядку.
2. Обчислення середньої заробітної плати для оплати часу щорічної відпустки, додаткових відпусток у зв'язку з навчанням, творчої відпустки, додаткової відпустки працівникам, які мають дітей, або для виплати компенсації за невикористані відпустки проводиться виходячи з виплат за останні 12 календарних місяців роботи, що передують місяцю надання відпустки або виплати компенсації за невикористані відпустки. Працівникові, який пропрацював на підприємстві, в установі, організації менше року, середня заробітна плата обчислюється виходячи з виплат за фактичний час роботи, тобто з першого числа місяця після оформлення на роботу до першого числа місяця, в якому надається відпустка або виплачується компенсація за невикористану відпустку.	2. Обчислення середньої заробітної плати для оплати часу відпусток, або для виплати компенсації за невикористані відпустки проводиться виходячи з виплат за останні 12 календарних місяців роботи, що передують місяцю надання відпустки або виплати компенсації за невикористані відпустки. Працівникові, який пропрацював на підприємстві, в установі, організації чи у фізичної особи – підприємця або фізичної особи, які в межах трудових відносин використовують працю найманих працівників, менше року, середня заробітна плата обчислюється виходячи з виплат за фактичний час роботи, тобто з першого числа місяця після оформлення на роботу до першого числа місяця, в якому надається відпустка або виплачується компенсація за	Приведення у відповідність до Закону України „Про відпустки” та Кодексу законів про працю України, що дозволить врахувати всі види відпусток, які передбачені законодавством. Поширення дії постанови на фізичних осіб – підприємців та фізичних осіб, які також використовують працю найманих працівників, укладаючи трудові договори.

У всіх інших випадках збереження середньої заробітної плати середньомісячна заробітна плата обчислюється виходячи з виплат за останні 2 календарні місяці роботи, що передують події, з якою пов'язана відповідна виплата. Працівникам, які працювали на підприємстві, в установі, організації менше двох календарних місяців, середня заробітна плата обчислюється виходячи з виплат за фактично відпрацьований час. Якщо протягом останніх двох календарних місяців працівник не працював, середня заробітна плата обчислюється виходячи з виплат за попередні два місяці роботи. Якщо і протягом цих місяців працівник не відпрацював жодного робочого дня, середня заробітна плата обчислюється відповідно до останнього абзацу пункту 4 цього Порядку. ..... Час, протягом якого працівники згідно з чинним законодавством або з інших поважних причин не працювали і за ними не зберігався заробіток або зберігався частково,	невикористану відпустку. Якщо працівника прийнято (оформлено) на роботу не з першого числа місяця, проте дата прийняття на роботу є першим робочим днем місяця, то цей місяць враховується до розрахункового періоду як повний місяць. У всіх інших випадках середня заробітна плата обчислюється виходячи з виплат за останні два календарні місяці роботи, що передують місяцю, в якому відбувається подія, з якою пов'язана відповідна виплата. Якщо протягом останніх двох календарних місяців, що передують місяцю, в якому відбувається подія, з якою пов'язана відповідна виплата, працівник не працював, середня заробітна плата обчислюється виходячи з виплат за попередні два місяці роботи. ..... Час, протягом якого працівник згідно з чинним законодавством не працював і за ним не зберігався заробіток або зберігався частково, виключається з розрахункового	Усунення дискримінаційних підходів в оплаті праці працівників, а також спрощення практичного застосування норм Порядку обчислення середньої заробітної плати. Законодавством не можливо визначити повний перелік „інших поважних причин” згідно з якими не зберігається

виключається з розрахункового періоду.

Відсутня редакція

~~У разі зміни структури заробітної плати з одночасним підвищенням посадових окладів працівникам органів державної влади та органів місцевого самоврядування відповідно до актів законодавства період до зміни структури заробітної плати виключається з розрахункового періоду.~~

~~У разі коли зміна структури заробітної плати з одночасним підвищенням посадових окладів працівників органів державної влади та органів місцевого самоврядування відбулася у період, протягом якого за працівником зберігається середня заробітна плата, а також коли заробітна плата у розрахунковому періоді не зберігається, обчислення середньої заробітної плати провадиться з урахуванням виплат, передбачених працівникові згідно з умовами оплати праці, що встановлені після підвищення посадових окладів.~~

періоду.

Якщо у працівника відсутній розрахунковий період, то середня заробітна плата обчислюється відповідно до абзаців третього - п'ятого пункту 4 цього Порядку.

.....

заробіток або зберігається частково. Натомість законодавством передбачені окремі випадки коли працівник не виконує роботу із збереженням, або частковим збереженням чи без збереження заробітку.

Редакційне уточнення до абзаців третього та четвертого пункту 2 Порядку.

Усунення дискримінації та єдиний підхід при обчисленні середньої заробітної плати працівників підприємств, установ і організації усіх форм власності.

..... 3. При обчисленні середньої заробітної плати у всіх випадках її збереження включаються: основна заробітна плата; доплати і надбавки (за надурочну роботу та роботу в нічний час; єуміщення професій і посад; розширення зон обслуговування або виконання підвищених обов'язків — робіт — робітниками почасовиками; високі досягнення в праці (високу професійну майстерність); умови праці; інтенсивність праці; керівництво бригадою, вислугу років та інші); виробничі премії та премії за економію конкретних видів палива, електроенергії і теплової енергії; винагорода за підсумками річної роботи та вислугу років тощо. Премії включаються в заробіток того місяця, на який вони припадають згідно з розрахунковою відомістю на заробітну плату. Премії, які виплачуються за квартал і більш тривалий проміжок часу, при обчисленні середньої заробітної плати за останні два календарні місяці, включаються в заробіток в частині, що відповідає кількості місяців у розрахунковому періоді. У разі коли число робочих днів у розрахунковому періоді відпрацьовано не повністю, премії, винагороди та інші заохочувальні виплати під час обчислення середньої заробітної плати за останні два календарні місяці враховуються пропорційно часу, відпрацьованому в розрахунковому періоді.	При обчисленні середньої заробітної плати враховуються всі суми нарахованої заробітної плати згідно із законодавством та умовами трудового договору, крім визначених у пункті 4 цього Порядку.	Приведення до сучасних економічних умов переліку виплат, які мають враховуватися при обчисленні середньої заробітної плати у всіх випадках її збереження передбачивши врахування сум нарахованої заробітної плати згідно із законодавством та умовами трудового договору. Спрощення обчислення середньої заробітної плати, шляхом зміни порядку врахування премій, які виплачуються за квартал і більш тривалий проміжок часу.

~~Одноразова винагорода за підсумками роботи за рік і за вислугу років включасться до середнього заробітку шляхом додавання до заробітку кожного місяця розрахункового періоду $1/12$ винагороди, нарахованої в поточному році за попередній календарний рік.~~

~~Усі виплати включаются в розрахунок середньої заробітної плати у тому розмірі, в якому вони нараховані, без виключення сум відрахування на податки, стягнення аліментів тощо, за винятком відрахувань із заробітної плати осіб, засуджених за вироком суду до виправних робіт без позбавлення волі.~~

Відсутня редакція

Суми нарахованої заробітної плати враховуються у тому місяці, за який вони нараховані та у розмірах, в яких вони нараховані, без виключення сум відрахування на податки, стягнення аліментів тощо, за винятком відрахувань із заробітної плати осіб, засуджених за вироком суду до виправних робіт без позбавлення волі.

Премії та інші виплати, які виплачуються за два місяці або більш тривалий період, при обчисленні середньої заробітної плати включаются шляхом додавання до заробітку кожного місяця розрахункового періоду частини, що відповідає кількості відпрацьованих робочих днів періоду (місяців), за які такі премії та інші виплати нараховані. Така частина визначається діленням суми нарахованих премій та інших виплат на кількість відпрацьованих робочих днів періоду, за який вони нараховані, та множенням на кількість відпрацьованих робочих днів кожного місяця, що відноситься до розрахункового періоду для обчислення середньої заробітної плати.

При обчисленні середньої заробітної плати для оплати за час щорічної відпустки, додаткових відпусток у зв'язку з навчанням, творчої відпустки, додаткової відпустки працівникам, які мають дітей, або компенсації за невикористані відпустки, крім зазначених вище виплат, до фактичного заробітку включаються виплати за час, протягом якого працівнику зберігається середній заробіток (за час попередньої щорічної відпустки, виконання державних і громадських обов'язків, службового відрядження тощо), та допомога у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю.	При обчисленні середньої заробітної плати для оплати за час відпусток, або компенсації за невикористані відпустки, крім зазначених вище виплат, до фактичного заробітку включаються виплати за час, протягом якого працівнику зберігається середній заробіток (за час попередньої щорічної відпустки, виконання державних і громадських обов'язків, службового відрядження, вимушеного прогулу тощо) та допомога у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю.	З метою необхідності спрощення застосування положень Порядку та приведення у відповідність до Закону України „Про відпустки” та Кодексу законів про працю України, що дозволить врахувати всі види відпусток, які передбачені законодавством.
4. При обчисленні середньої заробітної плати у всіх випадках її збереження згідно з чинним законодавством, не враховуються: ..... г) премії за винаходи та раціоналізаторські пропозиції, за сприяння впровадженню винаходів і раціоналізаторських пропозицій, за впровадження нової техніки і технології, за збирання і здавання брухту чорних, кольорових і дорогоцінних металів, збирання і здавання на відновлення відпрацьованих деталей машин, автомобільних шин, введення в дію виробничих потужностей та об'єктів будівництва (за винятком цих премій працівникам будівельних організацій, що виплачуються у складі премій за результати	4. При обчисленні середньої заробітної плати не враховуються: ..... г) премії за результатами щорічного оцінювання службової діяльності, за винаходи та раціоналізаторські пропозиції, за сприяння впровадженню винаходів і раціоналізаторських пропозицій, за впровадження нової техніки і технології, за збирання і здавання брухту чорних, кольорових і дорогоцінних металів, збирання і здавання на відновлення відпрацьованих деталей машин, автомобільних шин, введення в дію виробничих потужностей та об'єктів будівництва (за винятком цих премій	Спрощення застосування положень Порядку. Відповідно до пункту 3 розділу I Типового положення про преміювання державних службовців органів державної влади, інших державних органів, їхніх апаратів (секретаріатів), затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 13.06.2016 № 646, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України

господарської діяльності); ..... Відсутня редакція Відсутня редакція ..... При обчисленні середньої заробітної плати за останні два місяці, крім перелічених вище виплат, також не враховуються виплати за час,	працівникам будівельних організацій, що виплачуються у складі премій за результати господарської діяльності); ..... м) заробітна плата, яка нарахована за час роботи у виборчих комісіях, комісіях всеукраїнського референдуму; н) винагороди державним виконавцям. ..... При обчисленні середньої заробітної плати за останні два місяці, крім перелічених вище виплат, також не враховуються виплати за час,	30 червня 2016 року. Відповідно до пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України від 28.07.2004 № 966 „Про умови оплати праці членів виборчих комісій, комісій всеукраїнського референдуму”. Для уникнення завищення середнього заробітку державному виконавцю, який виплачується за рахунок коштів державного бюджету, передбачених фондом оплати праці. При цьому, винагорода державному виконавцю виплачується за рахунок стягнутого з боржника виконавчого збору, окремо по кожному виконавчому документу, який надходить на рахунок спеціального фонду органу державної виконавчої служби. Спрощення застосування положень Порядку.

протягом якого зберігається середній заробіток працівника (за час виконання державних і громадських обов'язків, щорічної і додаткової відпусток, відрядження, тощо) та допомога у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю.

~~В інших випадках, коли нарахування проводяться виходячи із середньої заробітної плати, працівник не мав заробітку, не з вини працівника, розрахунки проводяться виходячи з установлених йому в трудовому договорі тарифної ставки, посадового (місячного) окладу.~~

Відсутня редакція

Працівникам, які були звільнені в запас з

протягом якого зберігається середній заробіток працівника (за час виконання державних і громадських обов'язків, щорічної і додаткової відпусток, відрядження, **вимушеного прогулу** тощо) та допомога у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю.

Якщо в розрахунковому періоді у працівника не було заробітної плати, розрахунки проводяться з установлених йому в трудовому договорі тарифної ставки, посадового (місячного) окладу.

Якщо розмір посадового окладу є меншим від передбаченого законодавством розміру мінімальної заробітної плати, середня заробітна плата розраховується з установленного розміру мінімальної заробітної плати на час розрахунку. У разі укладення трудового договору на умовах неповного робочого часу, розрахунок проводиться з розміру мінімальної заробітної плати, обчисленого пропорційно до умов укладеного трудового договору.

Якщо розрахунок середньої заробітної плати обчислюється виходячи з посадового окладу чи мінімальної заробітної плати, то її нарахування здійснюється шляхом множення посадового окладу чи мінімальної заробітної плати на кількість місяців розрахункового періоду.

Працівникам, які були звільнені в запас з

Спрощення практичного застосування норми Порядку та коректність викладу, що дозволить уникнути непорозумінь та помилок при застосуванні норми Порядку.

Врегулювання механізму обчислення середньої заробітної плати у випадку, коли розрахунок проводяться виходячи з установлених працівнику в трудовому договорі тарифної ставки, посадового (місячного) окладу.

Впровадження єдиного

військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період та повторно призвані для проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, обчислення середньої заробітної плати проводиться з урахуванням норм цього Порядку. У разі коли розрахована в установленому порядку середня заробітна плата є нижчою від середньої заробітної плати, яка зберігалася за працівником протягом періоду попередньої військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, для розрахунку компенсації застосовується середня заробітна плата, яка зберігалася за працівником протягом періоду попередньої військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період.	військової служби та повторно призвані (прийняті) на військову службу під час дії особливого періоду, обчислення середньої заробітної плати проводиться з урахуванням норм цього Порядку. Якщо розрахована в установленому порядку середня заробітна плата є нижчою від середньої заробітної плати, яка зберігалася за працівником протягом попереднього періоду військової служби, для розрахунку застосовується середня заробітна плата, яка зберігалася за працівником протягом попереднього періоду військової служби.	підходу при обчисленні середньої заробітної плати працівникам, які повторно призвані (прийняті) на військову службу під час дії особливого періоду.
7. Нарахування виплат за час щорічної відпустки, додаткових відпусток у зв'язку з навчанням, творчої відпустки, додаткової відпустки працівникам, які мають дітей, або компенсації за невикористані відпустки, тривалість яких розраховується в календарних днях проводиться шляхом ділення сумарного заробітку за останні перед наданням відпустки 12 місяців або за менший фактично відпрацьований період на відповідну кількість календарних днів року чи меншого відпрацьованого періоду (за винятком святкових і неробочих днів, встановлених	7. Обчислення середньої заробітної плати для оплати часу відпусток або компенсації за невикористані відпустки проводиться шляхом ділення сумарного заробітку за останні перед наданням відпустки 12 місяців або за фактично відпрацьований період (розрахунковий період) на відповідну кількість календарних днів розрахункового періоду. Із розрахунку виключаються святкові та неробочі дні, встановлені законодавством. Отриманий результат множиться на число календарних днів відпустки.	Спрощення практичного застосування норми Порядку та коректність викладу, що дозволить уникнути непорозумінь та помилок при застосуванні норми Порядку.

законодавством). Одержаний результат перемножується на число календарних днів відпустки.	.....	
8. ..... Відсутня редакція	При обчисленні середньої заробітної плати за два місяці, виходячи з посадового окладу чи мінімальної заробітної плати, середньоденна заробітна плата визначається шляхом ділення суми, розрахованої відповідно до абзацу п'ятого пункту 4 цього Порядку, на число робочих днів за останні два календарні місяці, що передують місяцю, в якому відбувається подія, з якою пов'язана відповідна виплата, згідно з графіком підприємства, установи, організації.	Врегулювання механізму обчислення середньої заробітної плати у випадку, коли розрахунок проводяться виходячи з установлених працівнику в трудовому договорі тарифної ставки, посадового (місячного) окладу.
10. У випадках підвищення тарифних ставок і посадових окладів на підприємстві, в установі, організації відповідно до актів законодавства, а також за рішеннями, передбаченими в колективних договорах (угодах), як у розрахунковому періоді, так і в періоді, протягом якого за працівником зберігається середній заробіток, заробітна плата, включаючи премії та інші виплати, що враховуються при обчисленні середньої заробітної плати, за проміжок часу до підвищення коригуються на	Виключити	Пропонується спростити підхід щодо обчислення середньої заробітної плати при підвищенні посадових окладів (тарифних ставок) шляхом відмови від додаткового механізму коригування виплат, що враховуються при обчисленні середньої заробітної плати у разі підвищення посадових окладів

коефіцієнт їх підвищення. На госпрозрахункових підприємствах і в організаціях коригування заробітної плати та інших виплат провадиться з урахуванням їх фінансових можливостей.

Виходячи з відкоригованої таким чином заробітної плати у розрахунковому періоді, за встановленим у пунктах 6, 7 і 8 розділу IV порядком визначається середньоденний (годинний) заробіток. У випадках, коли підвищення тарифних ставок і окладів відбулось у періоді, протягом якого за працівником зберігався середній заробіток, за цим заробітком здійснюються нарахування тільки в частині, що стосується днів збереження середньої заробітної плати з дня підвищення тарифних ставок (окладів).

У разі зміни тарифної ставки (посадового окладу) працівникові у зв'язку з приєвosenням вищого розряду, переведенням на іншу вищеоплачувану роботу (посаду) тощо таке коригування середньої заробітної плати не провадиться.

Працівникам бюджетних установ і організацій, яким відповідно до законів України щомісячно перераховуються посадові оклади (ставки) до рівня не нижчого середньої (подвійної) заробітної плати в промисловості (народному господарстві), розрахунки виплат у всіх випадках збереження середньої заробітної плати, можуть провадитися, якщо не

(тарифних ставок).

Зазначений механізм був запроваджений з метою недопущення зниження середньої заробітної плати у зв'язку з підвищенням посадових окладів (тарифних ставок) в умовах складного соціально-економічного становища країни при гіперінфляційних процесах та значного знецінення грошових доходів населення.

Сучасний економічний стан стабільного та поступового зростання заробітної плати та підвищення рівня мінімальної заробітної плати більш випереджаючими темпами чим рівень інфляції, дозволяє відмовитись від додаткового механізму компенсації втрати середньої заробітної плати.

передбачено у колективному договорі, виходячи з посадового окладу (ставки) того місяця, в якому відбулася подія, пов'язана з відповідними виплатами, з урахуванням постійних доплат і надбавок.		

**Міністр розвитку економіки, торгівлі
та сільського господарства України**
_____ 2020 р.

Ігор ПЕТРАШКО